

J A A R V E R S L A G

Vereeniging tot oprichting
en instandhouding van den
Proeftuin te Aalsmeer . . . . . -

1935

Besloten door

Z. V. was . . . . .

VOORWOORD.

In het Proeftuinverslag over het afgelopen jaar zijn opgenomen het jaarverslag en een kort overzicht van de genomen proeven.

De proefnemingen betreffen in hoofdzaak variëteitsproeven. Bemestings- en bestrijdingsproeven eischen zeer veel tijd en wetenschappelijk gevormd personeel en wegens gebrek aan beiden moesten wij ons in die richtingen groote beperkingen opleggen. Wij hopen, dat te zijner tijd de middelen zoo ruim mogen vloeien dat ook meer personeel kan worden aangesteld en laboratoriumwerk verricht kan worden.

Het wordt toch in meerdere hoog opgevoerde cultuurcentra duidelijk dat, voor doelbewuste hulp aan het bedrijf, wetenschappelijke arbeid ter plaatse verricht moet kunnen worden, in nauwe samenwerking met de daarvoor bestaande centrale instituten.

Voorloopig moeten wij ons echter nog in hoofdzaak bepalen tot het gewone kwekerijbedrijf zelf en ontegenzeggelijk is er ook hierin nog veel voorlichting aan kweekers te geven.

Het verslag geeft slechts een indruk van de vele plantensoorten, die in het afgelopen jaar zijn gedemonstreerd. Het groote bezoek van kweekers uit Aalsmeer en vele andere plaatsen mag voor ons het beste bewijs zijn dat velen inderdaad iets aan den Proeftuin hebben. Ook is het noodzakelijk dat in dezen tijd zoo snel mogelijk resultaten van de proefnemingen getoond kunnen worden en hiertoe leenen zich uit den aard der zaak praktijkproeven beter dan wetenschappelijke proefnemingen.

In dit proeftuinverslag wordt bij elke plantengroep een korte beschouwing gegeven en verder de bijzonderheden over de gekweekte variëteiten vermeld, aan de hand van de door den bedrijfsleider, K. Zwartendijk, verstrekte gegevens.

Evenals vorige jaren zijn vele van de ervaringen reeds door middel van de plaatselijke en de vakpers den belanghebbenden bekend gemaakt. Dit verslag kan dan ook dienst doen om nog eens rustig de resultaten van het afgelopen jaar door te zien en mogelijk heeft het dan nog waarde voor den beroepskweeker. Voor nadere inlichtingen staat verder de dagelijksche leiding van den Proeftuin gaarne ieder zooveel mogelijk ten dienste.

Jaarverslag van den Proeftuin over 1935.

Evenals het vorige jaar kunnen wij thans opnieuw tot onze vreugde vermelden dat de Vereeniging in 1935 gunstig heeft gewerkt in alle opzichten.

Ook dit jaar nam het bezoek weer sterk toe, zelfs zoo, dat het wel eens te druk werd voor het betrekkelijk kleine personeel.

In 1934 bezochten bijna 800 kweekers den tuin, in het afgelopen jaar werd het bedrijf door ruim 1100 kweekers bezocht.

In elk geval is het zeer verblijdend dat, ondanks den druk der tijden de belangstelling voor de nieuwe plantensoorten toeneemt. Ongetwijfeld draagt de Proeftuin op deze wijze bij tot veranderingen in de kweekersbedrijven. Zeer bepaald is dit het geval met de cultuur van Amerikaansche anjers. Vrijwel allen, die deze teelt gaan beoefenen, komen ook hun licht op den Proeftuin opsteken en velen komen regelmatig terug. Het is dan ook ons doel deze anjerteelt zoo hoog mogelijk op te voeren en tot nu toe zijn wij er in geslaagd om steeds een zeer goede kwaliteit aan de veiling te brengen. Nog steeds zijn de verwachtingen over deze teelt gunstig maar ongetwijfeld zal alleen die kweeker op den duur slagen die steeds een uitstekende kwaliteit weet te kweeken.

De geldige uitkomsten waren ook gunstig, vooral dank zij de kas met anjers, het vorige jaar beplant en nu in volle opbrengst. De andere gewassen gaven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Regelmatig werd doorgedaan met verbeteringen van het bedrijf. De nieuwe kweekkas werd geheel in gebruik genomen en voldoet uitstekend. Aan onderhoud van oudere kassen werden belangrijke bedragen besteed. Voortdurend blijven er echter wenschen over zoodat ook voor de komende jaren nog heel wat verbeterd zal kunnen worden. In de verre toekomst moeten wij aansturen op den bouw van een tweede kweekkas. Eerst dan zal naast een plantenverzameling een flinke ruimte vrij komen voor het kweeken van enkele potplanten. Thans trachten wij allerlei soorten, die hier onbekend zijn of niet gekweekt worden te verzamelen om ze bij gelegenheid op hun waarde voor de handelskweekerij te beproeven.

De belangrijke steun van Rijk, Provincie en Gemeente mochten wij ook in het afgelopen jaar weer ontvangen. Ook van de zijde van de plaatselijke veilingen en van de afdeeling der Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde ontvingen wij bedragen terwijl het ledental ongeveer hetzelfde bleef. Enkelen bedankten maar tegenover mochten wij meerdere nieuwe leden inschrijven.

In het bestuur van den tuin kwam geen verandering. In de Commissarissen, aangewezen door verschillende organisatie's, kwam een wijziging door het vertrek van den heer W. van Leeuwen, Commissaris voor Bloemenlust. Het bestuur van Bloemenlust wees in zijn plaats aan zijn broer, J. van Leeuwen. Gedurende de jaren dat W. van Leeuwen

onze bestuursvergaderingen bijwoonde, heeft hij den Proeftuin vele malen met raad en daad bijgestaan. Wij namen noode van hem afscheid en begroeten zijn broer met de stellige verwachting dat deze zijn voetsporen ten aanzien van onzen tuin zal blijven drukken.

In het personeel, bestaande uit K. Zwartendijk, bedrijfsleider en M. v. d. Mei met J. de Graauw kwam een wijziging door het vertrek van J. de Graauw. In zijn plaats trad in dienst K. Kniep, die later in het seizoen omruilde met J. v. d. Lugt.

De verstandhouding tusschen personeel en bestuur was uitstekend en de resultaten hiervan weerspiegelen zich in den toestand, waarin het bedrijf verkeert, en in de kwaliteit van de geveilde producten.

De bestuurs- en commissievergaderingen werden zeer goed bezocht en de bedrijfsleider woonde alle vergaderingen bij waardoor een uitstekende samenwerking ontstond en de besprekingen steeds vlot verliepen. Moeilijkheden deden zich vrijwel niet voor.

Voor den eersten keer ging het bestuur er toe over een gezamenlijke reis van bestuursleden, commissarissen en bedrijfsleider te maken. Op 17 Juli vond deze reis plaats naar Zeist en omgeving. Een dergelijke reis is niet alleen leerzaam maar ook doeltreffend voor een goede samenwerking van de bestuurderen van den tuin en daarom zal deze jaarreis in de toekomst zoo eenigzins mogelijk gehouden worden.

Ten aanzien van de proefnemingen geeft het verslag de noodige inlichtingen. Wij eindigen daarom dit jaarverslag met den wensch dat het komende jaar zoowel voor den Proeftuin als voor de leden zich in gunstigen zin zal mogen ontwikkelen.

De secretaris,
C. KOEMAN.

VIOLIEREN (Excelsior, wit, ras Proeftuin)

Van stamselectie Nr. 2 van 1934, die dat jaar 58¹⁰ gevuldbloemige planten gaf, werden een tiental uiterlijk goede zaadragers uitgezocht zoodat weer tien selecties werden uitgeplant.

In 1935 werden hiervan de volgende cijfers vastgesteld :

No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	aantal	176	133	196	153	173	140	213	171	231
	gevuldbl.	150	100	160	130	140	115	185	150	190
	in 0/0	54	57	56	54	55	54	54	53	55

Sedert enkele jaren wordt regelmatig een hoeveelheid uitgezaaid van een partij oud zaad, tén einde na te gaan of inderdaad de ouderdom invloed heeft op het deel gevuldbloemige planten. Tot nu toe blijkt hiervan echter nog niets.

Ook werd nog een roodbloemig type Excelsiorviolier beproefd. In het algemeen heeft de roode kleur een hooger procent gevuldbloemige planten; ook nu was dit weer het geval. Steeds echter is de prijs van de roodbloemige violieren belangrijk lager.

Ook het z.g.n. Deensche type, een meer gedrongen ras, later bloeiend en minder zuiver wit van kleur, is door ons al meermalen vergeleken met de gewone Excelsior. Ondanks een veel verspreide meening is onze ervaring dat de oude Excelsior beter is dan de Deensche violier.

De cijfers van beide Excelsiors rood en oud zaad zijn als volgt :
 Oud zaad (wit) gevuldbloemig 1250 stuks, enkelbl. 968 st., 0/0 gevuldbl. 56
 Excelsior rood " 482 " " 316 " " 60

Een bemestingsproef bij de Excelsior violieren wees nog uit dat een extra gift chilisalpeter naast een zware stalmestbemesting zichtbaar is aan de snellere groei en donkere bladkleur. Tijdens het snijden van de bloemen was er echter heel weinig meer van te zien.

ROZEN.

Ook in 1935 werden verschillende nieuwe, nog niet in den handel zijnde, variëteiten beproefd naast enkele oudere maar voor de snijbloemeteelt nog niet gebruikte.

Het gewone sortiment is geleidelijk geheel opgeruimd omdat het geen zin heeft dat de Proeftuin kleine partijtjes van soorten rozen, die men bij vele rozenkwekers in groote hoeveelheden kan aantreffen.

De laatste hiervan was de roode kasroos E. G. Hill; na een vier-

jarige cultuur is afdoende gebleken dat deze roos verschillende goede (naast minder gunstige) kwaliteiten heeft en daarom waard is aangeplant te worden.

Een achttal variëteiten worden hier besproken.

Vierlanden.

T. H.) Florex x Senator) Winner: Kordes, 1932; donker kersrood.

Deze roos geeft niet overmatig veel bloemen maar de stelen zijn lang en sterk en de kleur is zeer vast. De knop gaat op een eigenaardige wijze cirkelvormig open; het aantal bloemblaadjes is vrij goed. Alleen in de maand December werden van deze roos ongeveer 10 bloemen per vierk. meter gesneden tegen een prijs van 14 ct. p. stuk. Hiermede is wel aangetoond dat deze soort goede kwaliteiten heeft, zoowel wat de bloei in den winter aangaat als de kwaliteit, uitgedrukt in den prijs. Verschillende Aalsmeersche bedrijven gaan er thans ook toe over de Vierlanden in het sortiment op te nemen.

Heinrich Wendland.

T. H. (met „Pernet“bloed (Mevrouw van Rossum x Julien Potin)

Winner: Kordes, 1930 bruin met geel; glanzend blad, buitenkant der bloemen soms fletse kleur. De groei is uitstekend en ook de aantasting door de gewone rozenziekten is zeer gering. Te veel knoppen hebben echter een afwijkende, slechte kleur en ook is ons gebleken dat in het najaar de knoppen moeilijk uitloopen. Wij hebben daarom deze roos van het sortiment afgevoerd.

Souvenir de Denier van der Gon

T. H. (met „Pernet“bloed) (Roselandia x Souvenir de Claudius Pernet) Winner: Jac. Verschuren—Pechtold, 1933; zuiver geel.

Deze roos kweken wij reeds vanaf het eerste begin. De stelen zijn zeer lang en de knop is fraai, maar 's zomers hebben de bloembladen veelal kleine bleek getinte bovenrandjes terwijl bij donker weer de bloem spoedig besmet. Om deze redenen is de overigens goede kasroos ook uit het sortiment verdwenen.

Else Poulsen—Grootbloemige Polyantha;

Winner: Poulsen, 1924; licht rose, dubbele krans bloembladen.

Deze, reeds oudere soort, schijnt alle in de laatste jaren beproefde Polyanthasoorten te verdringen. De groei is uitstekend en de bloemstengels worden goed betaald. In de lichtarme wintermaanden blijft de groei zeer sterk achter. Verder heeft de Else Poulsen nogal last van zeer lastig te bestrijden wit en van spint.

Mevrouw van Straten van Nes—Grootbloemige Polyantha ;

Sport van Else Poulsen ; Winner: Fa. M. Leenders & Co. 1934 ; Karminrood, gegolfde en gefranjerde bloembladen.

Deze sport is als bloem zeer fraai en wordt dan ook uitstekend betaald. Onze ervaring is echter ongunstig wat betreft de groei en de bloeibaarheid. Reeds vroeg in het najaar blijkt het onmogelijk te zijn flinke bloemtakken te verkrijgen. Verder is deze nog meer vatbaar voor spint en wit en vooral voor thrips dan de Else Poulsen.

Katherine Pechtold.

T. H. (met „Pernet“bloed) (Roselandia x Charles P. Kilham) Winner : Jac. Verschuren—Pechtold, 1934 ; bruin oranjerood.

De groei was in 1935 belangrijk beter dan het eerste jaar. Het bezwaar is echter het geringe aantal bloembladeren waardoor de roos spoedig opent. Goede eigenschappen zijn de fraaie kleur en de houdbaarheid op water, terwijl de roos zeer bloeirijk is. In niet te grootte hoeveelheden zal de Katherine Pechtold het sortiment zeker kunnen aanvullen.

Geheimrat Duisberg-T H

(met „Pernet“-bloed) (Rapture x Julien Potin) Winner : Kordes, 1933 ; zuiver geel. Deze soort gaf uitstekende bloemen, zeer houdbaar, met sterke steel en glanzend blad, terwijl de aantasting door ziekten zeer gering was. Hoewel enkele keeren de bloem vrijwel wit was, besloten wij deze roos nog eens in grooter aantal verder te beproeven.

R. M. S. Queen Mary-T H

Winner : H. A. Verschuren 1933 ; Zalmrose. Deze variëteit, welke vroeger ingezonden werd onder nummer 23, later genoemd werd Mrs. H. A. Verschuren en thans omgedoopt is tot R. M. S. Queen Mary, is vooral bekend geworden door de opplanting vanaf 1933 op onze Proeftuin. Ze is afkomstig uit de kruising Briarcliff x Sam. Mac. Gredy en verkreeg de gouden medaille van Nos Jungunt Rosae als kasroos. In vergelijking met de Katherine Pechtold moet de kleur het afleggen, deze is als knop prachtig zalmkleurig, maar bij het opengaan meer rose. Verder is de groei en bloeibaarheid uitstekend en ook de andere eigenschappen zijn zoodanig, dat te verwachten is dat meerderen deze roos in 1936 zullen aanplanten. Het volgend jaar hopen wij een verslag te geven over de ervaringen, welke we nu met een grooter aantal zullen opdoen.

Andere variëteiten.

Naast de hier genoemde zijn er nog verschillende andere rozen beproefd. Het aantal van elk was echter te gering om er een gegrond oordeel over te geven. Onze manier is echter om de beslist slechte te verwijderen en van de meestbelovende een grooter aantal te beproeven. Op deze wijze kunnen wij met beperkte middelen vele aangeboden nieuwigheden beproeven.

LATHYRUS

Evenals vorig jaar werden weer vele kaslathyrussoorten uitgeplant. Vooral rose getinte soorten werden thans vergeleken; bijgevoegde lijst geeft hiervan een overzicht. Hierin zijn de kwaliteiten van stengel (lengte en sterkte), bloei (bloezigheid en bloemkwaliteit) en vroegheid met cijfers aangeduid.

Van de vele gekweekte soorten is ongetwijfeld de beste Apollo; deze was de allervroegste en was in alle opzichten verder uitmuntend. Van de andere kleuren was Welcome, een sterk oranje-rood getinte, een buitengewone kleur die verder doorgekweekt zal worden.

Soortnaam	Kleur	stengel	bloei	vroeg	
1 Eldorado	oranje	9	9	9	zeer goede snijsoort
2 Am. Beauty	rood	9	9	9	" " "
3 Zwolanenk rose	rose	10	9	10	" " "
4 Giant rose	rose	9	9	8	" " "
5 Cheerful	oranje	7	9	8	goede snijsoort
6 Rich rose	licht rood	10	10	8	geen gevraagde kleur
7 Apollo	zalm rose	10	10	10	zeer goede gevr. kleur
8 Rose Charm	licht rose	7	7	8	Zwolanenk veel beter
9 Peerless Pink	licht rose	9	9	9	zeer goede snijsoort
10 Superior Pink	licht rose	8	9	8	goede snijsoort
11 Pink Profusion	licht rose	8	8	9	" "
12 Rose Queen	rood roze	7	9	9	geen gevraagde kleur
13 Ambition	lila	10	10	9	zeer goede snijsoort
14 Fancy	3 kleurig	7	8	8	geen gevraagde kleur
15 Attraction	zalm rose	10	10	9	zeer goede snijsoort
16 Chieftain	paars lila	10	10	9	pracht kl. gauw besmet
17 Debutante	2 kleurig	9	8	8	geen gevraagde kleur
18 Fireking	rood orange	5	6	9	vlug verkleuren
19 Atlantic	3 kleurig	8	8	8	geen snijsoort
20 Good Cheer	zalm	9	9	9	zeer goede snijsoort
21 Beatal	licht zalm	9	9	9	goede snijsoort
22 Mayfair	licht rose	9	9	9	goede "
23 Greeting	lila	8	8	10	
24 Gorgeous	zalm rose	7	7	10	geen snijsoort
25 Lavande	lila	6	6	10	" "
26 Fire	oranje rood	10	9	9	zeer goede snijsoort
27 Master cream	creme	8	9	9	
28 Extacy	rose	8	9		
29 Gigantic	wit	7	9	9	goede snijsoort
30 Premier	zalm	8	8	8	" "
31 Superfine	3 kleurig	8	8	8	geen gevraagde kleur
32 Sparkler	oranje rood	8	8	10	kleine bloem
33 Herbert Hoover	blauw lila	9	9	10	zeer goede snijsoort
34 Rapture	licht rose	8	8	8	Zwolanenk veel beter
35 Vanity	zalm rose	8	9	9	kleine bloem
36 Perzikkbloesem	licht rose	8	8	10	" "
37 Rufield White	wit	8	9	8	" "
38 Best White	wit	9	10	9	zeer goede snijsoort
39 Welcome	oranje rood	9	10	9	beste kl. v. alle soorten

CHRYSANTEN.

Verschillende nieuwere variëteiten werden weer beproefd naast de beste van de nieuwe uit voorgaande jaren.

Een achttal kleinbloemige nieuwere soorten, die alle goed voldeden (wij kweekten van elk slechts een kleine hoeveelheid zoodat wij dus slechts een voorloopig oordeel vellen) zijn de volgende :

Golden Gem
Bronze Seal
Radiant
Golden Beauty
Arctic Circle
Peerless
Grimson Fourex
Mr. Douglas Foxwell.

Van de beste grootbloemige noemden wij de volgende :

Madeleine Morin
Chrysanthemiste George Morin
Calypso
Roi Soleil
John Woolman
Mme Loppe
Nogent
Mme. Jeanne Gieulles

De meest belovende van deze zijn de Woolman en de Jeanne Gieulles.

AMERIKAANSCH E ANJELIEREN.

Vermeldenswaard is dat de kas, hiervoor ingericht, beplant werd op 26 Juli 1934 en vanaf 19 December 1934 bloemen leverde.

Tot eind December 1935 was per vierkante meter gesneden voor f 7.50 bruto. De variëteit Spectrum had per plant gemiddeld in dien tijd voortgebracht gemiddeld 13 bloemen per plant, de Canadian Pink 15 bloemen en de witte variëteiten Ivory en Snowwhite slechts 11 bloemen per plant. Niet alleen gaf de Canadian Pink de meeste bloemen maar de prijs was ook het hoogst. De Ivory is een uitstekende groeier maar er verloopt een zeer langen tijd tusschen de knopzetting en de bloei. Volgend jaar hopen wij meer inlichtingen over variëteiten te kunnen geven.

DAHLIA-SORTIMENT 1935

Naam	groep	bloei	groeï	kleur	gebruikswaarde en opmerkingen
Eugenie	semicact.	rijk	best (hg)	lila	goede snijbloem
Sophie Kolligs	semicact.	rijk	goed	geel met rose	goede snijbloem
Kaweah	semicact.	goed	best	zwartrood	
Majoric	semicact.	rijk	best	wit met creme	goede snijbloem
Baby rose	dec.	rijk	best	licht rose	goede snijbloem
Galaxy	semicact.	rijk	best (hg)	geel m. br. rood	beste tuindahlia
Wepezo	semicact.	rijk	best	rood	beste snijdahlia
Westend	dec.	rijk	best (hg)	zalmkleur	mogelijk snijdahlia veel open bloemen
Satan	semicact.	slecht	best (hg)	rood	tuindahlia
			<small>z. gr. bloem</small>		
Voits Erfolg	dec.	rijk	best (lg)	paarsrood	fraaie tuindahlia
Alois Nelen	semicact.	goed	goed	geel m. oranje	mogelijk snij- dahlia, ziek!
Pleurabella	semicact.	z. rijk	best	vaal lila	beste snijbloem kleur zwak!
Oberburg					
Dr. Krebs	semicact.	best	goed	oranje	beste snijbloem
Champoeg	dec.	matig	best (hg)	geel met rose	tuinplant
W.H.T.	dec.	vrij g.	laat best	(hoog zalm	purper
Umba	simplex	rijk	best	lila rood	
Matador	dec.	matig	goed	rood; achterkant bruin gestreept	tuindahlia
Semaphore	dec.	vrij g.	best (hg)	oranjerood	tuinplant
Triomphe de Paris	cactus	goed	matig	rood; geel gepunt	tuinpl. ziek
Golden Age	cactus(?)	best	best	goudgeel	snijbloem
Maressiallo Balbo	dec.	goed	best	geel oranje	tuinplant wat grof
Schwitters Baby mignon	rijk	goed		lila rood	zeer kl. bloem
Bauers Ideal	semicact.	best	best	helderrood	fraaie tuinplant
Prof. Max von Schillings	semic. (?)	best	goed	oranjerood	snijbloem

Dit sortiment, dat wij, evenals in voorgaande jaren, van bevriende zijde ter beproefing ontvingen, bevat verschillende uitstekende soorten, ook voor snijbloem. Hiervan noemen wij de Eugenie, de Sophie Kolligs, de Majoric, Baby rose, Pleurabella, Oberburg, Dr. Krebs, Golden Age en Prof. Max von Schillings. In het algemeen valt echter op te merken dat ziekelijke verschijnselen hoe langer hoe meer in de nieuwe Dahlia's voorkomen waardoor verschillende soorten niet goed konden worden beoordeeld.